

vise sig at være uheldigt. Men paa den anden Side er det en Mand, der ifølge sin Uddannelse og Stilling har Betingelser for, hvis han ellers er en pligtopfyldende og dygtig Mand, hurtig at sætte sig ind i de specielle Forhold, som han forefinder i den By, han kommer til. Og naar man ser paa de Erfaringer, man har gjort gennem de mange Aar, denne Ordning har virket, forekommer det mig, som jeg allerede har nævnt, at Resultaterne i det store og hele ere tilfredsstillende, uagtet — hvad jeg som sagt ikke skal benægte — der er enkelte Undtagelser.

Et Byraad bestaar af Medlemmer, der dog ret hurtigt skifte, hvert 4de Aar have vi Byraadsvalg, og selv om vi ville se bort fra det, der i Teorien er muligt, men forhaabentlig aldrig i Praksis vil indtræffe, at et Byraad helt kan skifte Medlemmer ved et enkelt Valg, kan man dog ikke være blind for, at det at være Byraadsmedlem navnlig i de større Provinsbyer er et baade brydsomt og utaknemmeligt Hverv, man ikke kan vente ret mange ville paatage sig i en længere Aarrække. Man maa altsaa regne med Byraad, hvis Medlemmer ret hurtigt skifte. Der staa da den kongevalgte Borgmester som det faste Centrum, som den, der repræsenterer Traditionen i hele Byens Administration, og det forekommer mig, at han i den Henseende spiller en meget heldig Rolle. Hvis man tænker sig det foreliggende Forslag ophøjet til Lov, tør det antages, at de Borgmestre, som ville fremgaa af de Bestemmelser, dette Lovforslag indeholder, iallergentligste Forstand ville blive Partimænd, hver for sig Formand for deres Parti. For at holde sig til det Tilfælde, som er det almindeligste i de større Provinsbyer, at Byraadene ere sammensatte af Højre og Socialdemokrater, af hvilke snart det ene Parti, snart det andet er i Flertal, er det klart, at det Parti, der efter Valget er i Flertal, vil vælge en af sine egne Mænd til Borgmester. Det vil altsaa være en Stilling, som i det væsentligste gives til en Mand paa Grund af hans Fortjenester af Partiet, og man kan nære Frygt for, at Hensynet til Mandens personlige Kvalifikationer til at lede et Byraads Forhandlinger undertiden vil træde noget i Baggrunden. En saadan valgt Borgmester vil desuden, netop da han skal til Genvalg om et Aar, i allerhøjeste Grad i Løbet af det første Aar være afhængig af sit Parti. Det vil afhænge af hele hans Optræden, om Partiet vil finde Anledning

til at genvælge ham. Og saaledes vil det gaa hvert Aar.

Endvidere er det forudsat her i Lovforslaget, og det er vel ogsaa ganske nødvendigt, at Borgmesterstillingen bliver en lønnet Stilling. Der er forudsat en Løn til den Mand, der udnævnes til Borgmester, men det er vel klart, at man ikke tænker paa en Løn, som skulde danne Mandens egentlige Indtægt. Det maa vel være Tanken, at hvis f. Eks. en Forretningsmand overtager Stillingen som Borgmester, er der ikke Tale om, at han skal afvikle sin Forretning og have Stillingen som Enebeskæftigelse i den Tid, Hvervet varer. Alene det, at Hvervet er i høj Grad tidsbegrænset og usikkert, vil simpelt hen forbyde et saadant Arrangement, men naar man maa beholde private Forretninger og kun skal have dette Hverv at være Borgmester i egentlig Forstand som Partimand, forekommer det mig, at det maa virke uheldigt, og jeg vil særlig fremhæve, hvad det ærede Medlem fra Assens (Berntsen) ogsaa var inde paa, at gennemføres dette Forslag, som det lyder, og selv om det tænkes ret betydeligt forandret, vil der være den Fare ved Institutionen, at den, der formelt staa som Borgmester, i Virkeligheden kommer til at være sin egen Sekretærs Straamand. Det er en Fare, der ligger overordentlig nær.

Det vil saaledes ses, at det Parti, paa hvis Vegne jeg i Dag taler, stiller sig overmaade tvivlende overfor Spørgsmaalet om, hvorvidt det overhovedet er rigtigt at gaa til saa store Forandringer i de bestaaende Forhold; men naturligvis er det rigtigt, at Tiden nu er kommen, da denne Sag bør tages op til Behandling, deri er jeg enig med det ærede Medlem fra Assens, og jeg kunde for saa vidt ogsaa ønske, at man kunde komme til en endelig Ordning. Men den endelige Ordning kunde maaske ogsaa gaa ud paa en eller anden Modifikation, saa at man kunde beholde den kongevalgte Byraadsleder, som man en Gang har, og det vilde sikkert være det heldigste for Byraadenes Udvikling.

Der blev af det ærede Medlem fra Næstved (Andreasen) antydet, at der i Byerne var en stærk Stemning for at komme bort fra de kongevalgte Borgmestre. Jeg tror ikke, dette kan siges at være rigtigt, men for øvrigt skal jeg straks gøre den Indrømmelse, at hvorvidt der er en Stemning eller ikke i den Grad er en Skønssag, at det i Virkeligheden er ret illusorisk at tale for eller imod i den Henseende; men jeg har det Indtryk, at Stem-